Basistekst

Toespraak ARPartijvoorzitter, Hans De Boer op het CDA-congres te Den Haag 11 oktober 1980

Wij willen samen met u verder gaan. Ook wij beleven deze dag als één waar naar wij hebben uitgekeken, waar naar wij hebben toegewerkt. Dit is een dag waarop de vreugde over wat tot stand kon komen mag overheersen. Piet Steenkamp, harde, onvermoeibare werker, bedankt.

Ik zou de overdracht van bijna 60.000 Anti's op een onverantwoorde manier regelen wanneer ik het bij deze inleidende woorden zou laten. U verwacht dat ook niet. Naast blijmoedige en tolerante mensen, zo heb ik de typeringen van onze vrienden verstaan, krijgt u ook met Anti's te maken. Lastige, kritsche, vaak wat eigengereide, principieel ingestelde mensen, althans dat vinden zij zelf. Met al die karaktertrekken, waarvan ik vurig hoop dat ze blijvend zijn, kunnen wij elkaar alleen maar aanvullen, verrijken. Enkele jaren geleden opereerde er binnen het CDA een enthousiaste groep onder de leus "wij horen bij elkaar". Hun bedoelingen waren goed. Vandaag zullen zij extra blij zijn. Toch was hun leus nvolledig. Wij behoren niet zomaar bij elkaar. Ons moeten andere zaken binden dan de eenheidsleus. Samen in één christelijke politieke beweging, is dat het dan wat ons bindt? Nee, ook dat niet.

De partij is niet meer dan een middel, een instrument.

Het komt op de inhoud aan. Of, zoals de filosofische schoenmaker het zei, op het binnenwerk.

Het "wij horen bij elkaar" gaat eerst dan op wanneer

wij in hoofdzaken dezelfde weg bewandelen, dezelfde politieke

doelstellingen nastreven. Voor dezelfde zaak staan,

daarin perspectief voor de toekomst ervaren.

Wij hebben de zaak op papier voor elkaar. De jaren durende discussie over de grondslag, de betekenis daarvan voor de politiek en de gesprekken over de

eenheid van het politieke beleid, hebben vele uitstekende rapporten opgeleverd. De discussies zijn gesloten. Nu is de tijd gekomen dat die rapporten vlees en bloed gaan

worden. De CDA afdelingen moeten politieke werkplaatsen gaan worden. Werkplaatsen waarin het tintelt van leven, waar mensen bezig zijn met een overgave, een actiebereidheid, omdat (..) de komst van het koninkrijk waarin gerechtigheid woont. zwakken helpen. onmondingen stem geven. onrecht bestrijden. (..) voor hen die geen uitzicht meer zien. Machtelozen de hand bieden/ Mensen, wat een uitzicht voor een politieke partij, voor het CDA. Ondanks het perspectief en die op ons afkomende opdracht in veelvoud, wordt het geen weg die met bloemen omzoomd zal zijn en waarop het applaus steeds opklatert voor wat we allemaal klaar maken. Ruud Lubbers heeft ons al eens voorgehouden dat applaus versuft, en hij had gelijk. Er is zelfs vandaag niet alleen reden voor hoera-geroep en handgeklap. Enkele honderden leden van de ARP wensen de overstap naar het CDA niet te maken. Dat gaat ons aan het hart en moet ons aan het denken zetten. In het leven is het vaak het gemakkelijkst om ten aanzien van al te lastige lieden te denken " die zijn we iever kwijt dan rijk". Dat zou zeer kortzichtig zijn. De zorg voor dat ene schap, waarvan het evangelie ons verhaalt, was er ook een terwille van de 99 andere. De politiek die wij voeren is niet vanzelfsprekend christelijke politiek. Die vereenzelviging wijzen wij af. Wij proberen samen als christenen in de politiek te staan. Dat is een immens moeiljke opdracht. Een opdracht die wij eigenlijk niet aankunnen. Anderen verwijten ons dat ook. Dat wij te hoog grijpen, vaak de verbinding tussen worden en daden niet weten te leggen. Dat verwijt moeten wij ter harte nemen. Wij kunnen de opdrachth als christenen in de politiek te staan nauwelijks aan, WIj kunnen er echter ook niet onder uit. De wereld hunkert naar politici die echt vanuit het evangelie wil werke. Bij vallen en opstaan volhouden dat ondanks falen de roeping blijft. Trouw de heer volgen in ons leven, onss afvragen of dat wat wij voorstaan en wat er aan beslissingen op ons afkomt,

de toets van kritiek vanuit de bijbelse norm kan doorstaan.
Ik wil niet onduidelijk zijn. Ons principiële gehalte wordt niet getoetst naar fe woorden die
    wij spreken, ook dat, maar er moet meer zijn.
    Ik zie vierzaken op ons afkomen waar zeer in het bijzonder (..) partijformatie is de
eigen verantwoordelijkheid van unieke mensen en van groepen van mensen altijd zeer
(..). Zij respectere de eigen verantwoordelijkheid zeer en geve daaraan ook concreet

inhoud. Ontwikkelingen die de samenleving doormaakt dragen ervoor zorg dat de inhoud van die eigen verantwoordelijkheid een andere lading kan krijgen. Mij lijkt het dan ook dringend geboden, het heeft alles met onze politieke opstelling te maken, dat wij een discussie starten over de taak van de overheid in onze moderne maatschappij. Wat verstaan wij daaronder en wat niet. Een discussie die het CDA echt nodig heeft.

Het economisch getij verloopt. Stagnatie alom. Kaar mijn vaste overtuiging dient het voor een partij als het CDA vast te staan dat zij die helemaal geen veer hebben weg te blazen nimmer de dupe mogen worden van onze verslech-- terende economische omstandigheden.

De voorrang voor ontwikkelingshulp, liefst nog meer dan nu, blijve gehandhaafd. Nationaal staat de verdelingsvraag centraal. Hoe bieden vrij de werklozen perspectief. Hoe houden wij de koopkracht in stand. Hoe brengen wij de inflatie en het financieringstekort omlaag. Allemaal belangrijke vragen.

Daarbij dient voor een partij als de onze vast te staan dat de werkloosheid niet zal worden op>gelost door het laten zakken van hen die geen werk hebben, langdurig ziek zijn, van een uitkering leven, hen die niet in staat zijn in het arbeidsproces mee te draaien. Wij moeten offers brengen. Tot matiging bereid zijn. De sterksten het meest. - Maar de band tussen, actieven en niet-actieven dient niet te worden verbroken.

Ten laatste. de aarde is ons ter bewoning gegeven. Wij hebben de opdracht goede rentmeesters te zijn. De aarde te bebouwen, in cultuur te brengen. Tot eer van de naam van god, de schepper. De aarde wordt, als het om de roeping van Christenen gaat (..).

het CDA-programma draagt ons op de rol van wapens, in het ...
Wordt teruggedrongen door er volgend jaar 48 nieuwe middel-lange afstandsraketten bij te zetten. Voor mij staat vandaag al vast dat het CDA tegen plaatsing een krachtig 'nee' dient te laten horen.

Ook een vogel die in een koor zingt, zingt tenslotte zelf
of het lied u bekoort is vers twee, maar ik meende dat het
het gezongen moest worden. Schuift u dat dan maar op die gedrevenheid waar Veringa

het in zijn boeiende rede op de partijraad van de KVP over had.

 Een plek voor vele vogels.

Ruimte voor het eigen geluid, dat is ook CDA.

En nu, met z'n allen aan de slag.

Er wordt op ons gewacht.